

STORTINGET

Representantforslag 89 S

(2019–2020)

fra stortingsrepresentantene Terje Aasland, Jonas Gahr Støre, Ingvild Kjerkol,
Åsunn Lyngedal, Nils Kristen Sandtrøen og Cecilie Myrseth

Dokument 8:89 S (2019–2020)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Terje Aasland, Jonas Gahr Støre, Ingvild Kjerkol, Åsunn Lyngedal, Nils Kristen Sandtrøen og Cecilie Myrseth om etablering av et nasjonalt cluster for utvikling og produksjon av vaksiner

Til Stortinget

Bakgrunn

Koronapandemien har synliggjort viktigheten av å ha tilstrekkelig tilgang på legemidler i en global krisesituasjon. Etter virusutbruddet har stater vært opptatt av å sikre egen tilgang, enten fra nasjonale beredskapslagre eller egenproduksjon. Dette har skapt betydelige begrensninger på internasjonal handel med legemidler i en kritisk situasjon.

Denne sårbarheten gjør seg særlig gjeldende for vaksiner, som i mange tilfeller må utvikles etter et utbrudd. Dette medfører at det ikke kan kjøpes inn beredskapslagre i forkant, og tidlig tilgang på nyutviklede vaksiner ved en global pandemi vil derfor i betydelig grad avhenge av egen produksjonskapasitet.

Norge har ikke egenproduksjon av influensavaksiner. Det innebærer at Norge i dag er helt avhengig av leveranser fra utlandet, og at ventetiden for tilgang på koronavaksiner kan bli lengre enn den hadde trengt å bli.

Forslagsstillerne er bekymret over de grunnleggende svakhetene ved norsk beredskapspolitikk som krisen har avdekket, og mener at et særlig viktig område å styrke fremover er forskning på og egenproduksjon av vaksiner.

Styrket vaksineberedskap kan også virke som et godt næringspolitisk virkemiddel gjennom utvikling av nye arbeidsplasser og økt verdiskaping. Utvikling av vaksiner er en kapitalintensiv prosess, der ledetiden fra forskningsstadiet til markedet kan være lang. Dette skaper både risiko for at investorer i for liten grad utvikler vaksinene samfunnet har størst nytte av, og for at samfunnet investerer for lite i forskning på og utvikling av nye vaksiner. Sammen med beredskapshensyn tilsier disse utfordringene et offentlig-privat samarbeid, der det næringspolitiske virkemiddelapparatet kan ta en særskilt rolle med å legge til rette for økt selvforsyning gjennom økt utvikling og produksjon av vaksiner nasjonalt.

Norge har sterke kompetanse- og industrimiljøer, og dermed særlige forutsetninger for å utvikle og produsere vaksiner gjennom et nasjonalt vaksinecluster. Norge har allerede en stor produksjon av fiskevaksiner, verdensledende forsknings- og utviklingsmiljøer som Geno, Oslo Cancer Cluster og Norway Health Tech, og en viktig rolle i FNs barnevaksinasjonsprogram.

Norge kan som et lite land ikke sikre tilstrekkelig tilgang på legemidler alene. Styrket internasjonalt samarbeid er avgjørende for å sørge for at vi har legemidlene vi har behov for ved et eventuelt fremtidig pandemiutbrudd. Med et lite hjemmemarked kan vi imidlertid tilby høy grad av leveringssikkerhet til andre land i en krisesituasjon. Et nasjonalt cluster for vaksineproduksjon kan slik også fungere som et viktig bidrag til økt internasjonal samfunnsberedskap.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen fremme en sak som sikrer offentlig-privat samarbeid om etablering av et nasjonalt cluster for utvikling og produksjon av vaksiner for mennesker, dyr og fisk.

24. april 2020

Terje Aasland

Jonas Gahr Støre

Ingvild Kjerkol

Åsunn Lyngedal

Nils Kristen Sandtrøen

Cecilie Myrseth